

ΛΕΤΣΕ

ΜΕΡΟΣ Α΄

Κείμενο 1

- Κώστας: Πόσο χαίρομαι που βρισκόμαστε **στην ομορφότερη** πόλη της νότιας Ιταλίας! Ξέρεις πώς την αποκαλούν;
- Σοφία: Πώς;
- Κώστας: «Φλωρεντία του Νότου» ή «Φλωρεντία του Μπαρόκ». Πραγματικά, το στοιχείο μπαρόκ είναι **ολοφάνερο**, ακόμα και **στα πιο σκοτεινά σοκάκια** και **στα πιο ταπεινά** σπίτια.
- Σοφία: Έχεις δίκιο. **Εντυπωσιακότερο**, ακόμα, είναι πώς συνδυάζεται το παλιό με το καινούριο στοιχείο, η μοντέρνα πόλη των μεγάλων λεωφόρων με τη γραφική παλιά πόλη. Ονομάζεται επίσης «Αθήνα της Απουλίας», γιατί υπήρξε μεγάλη πολιτισμική εστία και μία από τις πνευματικές πρωτεύουσες της Νότιας Ιταλίας.
- Κώστας: Κάναμε πολύ καλά που ήρθαμε στο Λέτσε. Πιστεύεις ότι θα μας φτάσει μία μέρα;
- Σοφία: Αν θέλουμε να δούμε **τα κυριότερα** μνημεία, ναι. Την εκκλησία του Αγίου Νικολό ε Κατάλντο, τον ναό Σ. Κρότσε, την πλατεία ντελ Ντουόμο, το επαρχιακό μουσείο. Αν όμως θέλουμε να πάρουμε **καλύτερη** γεύση από την μπαρόκ ατμόσφαιρα της παλιάς πόλης, θα χρειαστούμε **το λιγότερο** δυο μέρες.
- Κώστας: Τότε, να μη βιαστούμε. Να μείνουμε **περισσότερο** για να γευτούμε και τα εξαιρετικά τοπικά εδέσματα.
- Σοφία: Εσένα το μυαλό σου είναι συνέχεια στο φαγητό!
- Κώστας: Απλώς, μου αρέσει να δοκιμάζω διαφορετικές γεύσεις. Άλλωστε στην Κάτω Ιταλία φτιάχνουν **την καλύτερη** πίτσα, με **περισσότερη** μοτσαρέλα, **πιο πολλή** ντομάτα και μια ζύμη **λεπτότερη** από τις άλλες ιταλικές πίτσες.

- Σοφία: Εγώ τρελαίνομαι για τα παγωτά τους. Τα φτιάχνουν με μια νόστιμη κρέμα από αυγά και δεν είναι **τόσο γλυκά όσο** τα ελληνικά.
- Κώστας: Είδες, Σοφάκι, που... τα ταξίδια περνούν από το στομάχι;

Λεξιλόγιο κειμένου 1

- αποκαλούν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, ενεργητικής φωνής (αποκαλώ)
- σοκάκια: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το σοκάκι)
- ταπεινά: επίθετο, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ταπεινός, -ή-ό)
- συνδυάζεται: ρήμα, γ' ενικού προσώπου, χρόνου ενεστώτα, έγκλισης οριστικής μεσοπαθητικής φωνής (συνδυάζομαι)
- εστία: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η εστία)
- εδέσματα: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το έδεσμα)
- ζύμη: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η ζύμη)

Επεξεργασία κειμένου 1

Σωστό ή Λάθος;

1. Το στοιχείο μπαρόκ είναι πολύ διακριτικό στο Λέτσε.
2. Το Λέτσε είναι μια πόλη που συνδυάζει ετερόκλητα στοιχεία.
3. Χρειάζεται το λιγότερο μία μέρα κάποιος για να επισκεφθεί την πόλη.
4. Στην Κάτω Ιταλία η πίτσα δεν είναι τόσο «πλούσια» σε υλικά και γεύση.
5. Στα ταξίδια δεν είναι τόσο σημαντικό να γεύεται κανείς τα τοπικά φαγητά.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 1**Επίλεξε το σωστό.**

1. Αυτά τα παπούτσια δεν εύκολα με το ριγέ παντελόνι σου.
α. συνδυάζονται β. δοκιμάζονται γ. εναλλάσσονται
2. Ένα ανθάκι φύτρωσε στον ξερό βράχο.
α. επαρχιακό β. ετερόκλητο γ. ταπεινό
3. Πληγώθηκε γιατί τον άδικα ανεύθυνο.
α. προσφώνησε β. αποκάλεσε γ. διέκρινε
4. Τα αστικά κέντρα γίνονται συνήθως περιφερειακής οργάνωσης και ανάπτυξης.
α. στοιχεία β. εστίες γ. μνημεία
5. Το χαρακτηριστικό γνώρισμα της παλιάς πόλης του Λέτσε είναι
α. τα στενά σοκάκια β. οι μεγάλες λεωφόροι γ. τα μοντέρνα κτήρια

Κείμενο 2

Ακριβής ορισμός για την έκταση που καταλάμβανε η Μεγάλη Ελλάδα δεν υπάρχει. Θα την ορίζαμε, κατά προσέγγιση μόνο, αν φανταζόμασταν την περιοχή που εκτείνεται νότια μιας νοητής γραμμής ανάμεσα στο Μπάρι και τη Νάπολη.

Οι λόγοι που οι Έλληνες ίδρυσαν αποικίες στη νότια Ιταλία ήταν **περισσότερο** εμπορικοί, είχαν δηλαδή οικονομικά κίνητρα, και **λιγότερο** πολιτικοί ή στρατιωτικοί. Σημάδια αυτής της **εντονότατης** ελληνικής παρουσίας παρατηρούμε σε διάφορα πεδία της ανθρώπινης δραστηριότητας, όπως στην αρχιτεκτονική, στη μουσική και τον χορό και **γενικότερα** στις τέχνες. Αυτό βέβαια δίνει έναν ιδιαίτερο χαρακτήρα, ένα **πολύ ξεχωριστό** χρώμα στην περιοχή. Είναι χαρακτηριστικό ότι στην Καλαβρία και την Απουλία ορισμένοι μιλούν ακόμα κάποια αρχαία ελληνική διάλεκτο.

Παράλληλα με τη δυναμική ελληνική παρουσία, θα πρέπει να αναφέρουμε και τον ιστορικό ρόλο που διαδραμάτισαν στην περιοχή λαοί, όπως οι Άραβες και οι Ισπανοί. Οι λαοί αυτοί **συχνότερα** εγκατέλειπαν την περιοχή, μόλις εμφανίζονταν οι επόμενοι κατακτητές.

Το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον στην Κάτω Ιταλία ξαφνιάζουν με την πολυμορφία τους. Συνεχείς εναλλαγές από βουνά και νησιά, από επίπεδες, εύφορες και ηφαιστειογενείς εκτάσεις, από μικρές γραφικές πόλεις, αλλά και **μεγαλύτερες** γεμάτες με βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Πρόκειται για περιοχές ελκυστικές και απωθητικές ταυτόχρονα, που δημιουργούν ανάμικτα συναισθήματα στον επισκέπτη.

Λεξιλόγιο κειμένου 2

- κατά προσέγγιση: προθετική φράση που δηλώνει ποσό
- νοητής: επίθετο, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης γενικής (νοητός, -ή-ό)
- ίδρυσαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (ιδρύω)
- αποικίες: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η αποικία)
- κίνητρα: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το κίνητρο)
- πεδία: ουσιαστικό, γένους ουδετέρου, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (το πεδίο)
- διαδραμάτισαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου αορίστου, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (διαδραματίζω)

- εγκατέλειπαν: ρήμα, γ' πληθυντικού προσώπου, χρόνου παρατατικού, έγκλισης οριστικής, ενεργητικής φωνής (εγκαταλείπω)
- κατακτητές: ουσιαστικό, γένους αρσενικού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (ο κατακτητής)
- πολυμορφία: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, ενικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η πολυμορφία)
- εναλλαγές: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης ονομαστικής (η εναλλαγή)
- εύφορες: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (εύφορος, -η-ο)
- ηφαιστειογενείς: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ηφαιστειογενής, -ής-ές)
- εγκαταστάσεις: ουσιαστικό, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (η εγκατάσταση)
- ελκυστικές: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (ελκυστικός, -ή-ό)
- απωθητικές: επίθετο, γένους θηλυκού, πληθυντικού αριθμού, πτώσης αιτιατικής (απωθητικός, -ή-ό)

Επεξεργασία κειμένου 2

Σωστό ή Λάθος;

1. Εύκολα προσδιορίζονται τα όρια της περιοχής που ονομάζουμε «Μεγάλη Ελλάδα».
2. Οι Έλληνες χρειάζονταν τις περιοχές της Κάτω Ιταλίας, για να επεκταθούν στρατιωτικά.
3. Μέχρι σήμερα μιλούν στις περιοχές αυτές κάποια αρχαία ελληνική διάλεκτο.
4. Σίγουρα οι Έλληνες δεν είναι οι μόνοι που έκαναν έντονη την παρουσία τους στη νότια Ιταλία.
5. Οι εναλλαγές του φυσικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή είναι ποικίλες.

Λεξιλογική άσκηση για το κείμενο 2

Συμπλήρωσε τα κενά με τις λέξεις της παρένθεσης στον σωστό τύπο.

(πολυμορφία, πεδίο, εγκατάσταση, κατά προσέγγιση, εναλλαγή)

1. Το ανθρώπινο μάτι δίνει μια εικόνα της πραγματικότητας.
2. Τα δημιουργήματα της φύσης χαρακτηρίζονται από
3. Η συνεχής των μεγάλων κομμάτων στην εξουσία είναι μια πραγματικότητα στην ελληνική πολιτική σκηνή.
4. Με εντυπωσίασε το ευρύ των ενδιαφερόντων του.
5. Σε πολιτιστικό κέντρο μετατρέπονται οι του παλιού στρατοπέδου.

Κείμενο 3 - Πολιτισμός

Το Λέτσε αποτελεί αναμφίβολα **την πιο ελκυστική** πόλη της Κάτω Ιταλίας. Απέχει 36 χλμ. από το Πρίντεζι και 153 χλμ. από το Μπάρι. Έχει **περισσότερους από 100.000** κατοίκους. Πρόκειται για **το σημαντικότερο** πολιτιστικό και πνευματικό κέντρο της περιοχής του Σαλέντο. Ακόμη και **οι πιο φτωχές** κατοικίες του έχουν διατηρήσει έναν «αέρα» ιστορικό και καλλιτεχνικό μαζί. Τα τελευταία χρόνια έχουν διατεθεί σημαντικά ποσά για την αναπαλαίωση των μπαρόκ κτηρίων και την αξιοποίηση του ιστορικού κέντρου της πόλης. Στην περιοχή ακριβώς του ιστορικού κέντρου έχει απαγορευτεί η κυκλοφορία των οχημάτων.

Το Λέτσε διαθέτει πανεπιστήμιο και μερικές σύγχρονες βιομηχανικές μονάδες. Η πόλη είναι γεμάτη με μέγαρα, παλιά αρχοντικά, ανάκτορα διακοσμημένα με καρυάτιδες, ναούς με πλούσια, μπαρόκ, εξωτερική διακόσμηση. **Η πιο ατμοσφαιρική** πλατεία της είναι η Πλατεία Μητροπόλεως (Piazza del Duomo). Τον Σεπτέμβριο στις εκκλησίες του ιστορικού κέντρου γίνεται φεστιβάλ μπαρόκ μουσικής.

Κατά την αρχαιότητα, ο γηγενής πληθυσμός αναμείχθηκε με το ελληνικό στοιχείο σε βαθμό που η περιοχή να παίζει καθοριστικό ρόλο στις ελληνικές υποθέσεις. Έτσι, στο πλαίσιο μιας στρατηγικής φιλίας και συμμαχίας με την Αθήνα, πήρε μέρος στη Σικελική εκστρατεία (415-413 π.Χ.). Ακόμη και σήμερα η ύπαρξη μιας ελληνόφωνης μειονότητας στην περιοχή δημιουργεί έντονη δραστηριότητα του ελληνικού στοιχείου.

Επεξεργασία κειμένου 3

Σωστό ή Λάθος;

1. Το Λέτσε είναι πιο κοντά στο Μπάρι και όχι στο Πρίντεζι.
2. «Σαλέντο» ονομάζεται η ευρύτερη περιοχή, στην οποία βρίσκεται το Λέτσε.
3. Στο Λέτσε δεν υπάρχουν φτωχές κατοικίες.
4. Η περιοχή του κέντρου είναι ακόμη και σήμερα γραφική, αν και κυκλοφορούν οχήματα.
5. Κατά την αρχαιότητα, η επαφή με την Ελλάδα ήταν ιδιαίτερα γόνιμη.

ΜΕΡΟΣ Β΄**Γραμματική****1. Θεωρία****Παραθετικά των επιθέτων**

Οι βαθμοί των επιθέτων είναι τρεις: ο θετικός, ο συγκριτικός, ο υπερθετικός.

1. Θετικός: Είναι ο βασικός βαθμός και φανερώνει ότι ένα ουσιαστικό έχει μια ιδιότητα ή ποιότητα.

Το μάθημα αυτό είναι πολύ δύσκολο.

Τα μεγάλα παιδιά προκαλούν μεγάλα προβλήματα.

2. Συγκριτικός: Δηλώνει ότι ένα ουσιαστικό έχει μια ιδιότητα ή ποιότητα σε μεγαλύτερο (ή και μικρότερο) βαθμό από κάποιο άλλο. Το δεύτερο ουσιαστικό προς το οποίο γίνεται σύγκριση συνήθως εκφέρεται με την πρόθεση *από* ή *παρά*.

Αυτό το μυθιστόρημα ήταν πιο ενδιαφέρον από το προηγούμενο που διάβασα.

Ο Γιάννης είναι λιγότερο όμορφος από τον αδελφό του.

3. Σχετικός υπερθετικός: Όταν αποδίδουμε στο ουσιαστικό μια ιδιότητα ή ποιότητα σε πολύ μεγάλο βαθμό, ανώτερο από όλα τα όμοιά του.

Οι Άλπεις είναι το ψηλότερο βουνό στην Ευρώπη.

Ο παππούς μου είναι ο πιο ηλικιωμένος στην οικογένειά μας.

4. Απόλυτος υπερθετικός: Όταν αποδίδουμε στο ουσιαστικό μια ιδιότητα ή ποιότητα σε πολύ μεγάλο βαθμό, χωρίς να γίνεται σύγκριση με άλλα ουσιαστικά.

Η Ελλάδα έχει πλουσιότατη ιστορία.

Σχηματισμός των παραθετικών

Τα παραθετικά σχηματίζονται περιφραστικά ή μονολεκτικά.

Συγκριτικός βαθμός

Περιφραστικός: Σχηματίζεται με το ποσοτικό επίρρημα *πιο* και το επίθετο στο θετικό βαθμό.

σημαντικός - πιο σημαντικός

μακρύς - πιο μακρύς

Μονολεκτικός: Σχηματίζεται με την κατάληξη *-τερος, -τερη, -τερο*. Συγκεκριμένα:

1. Τα επίθετα σε *-ος* με την κατάληξη: *-ότερος, -ότερη, -ότερο*
σημαντικός – σημαντικότερος
χαμηλός – χαμηλότερος

2. Τα επίθετα σε *-ύς* με την κατάληξη: *-ύτερος, -ύτερη, -ύτερο*
βαθύς – βαθύτερος
πλατύς – πλατύτερος

3. Τα επίθετα σε *-ης, -ης, -ες* με την κατάληξη: *-έστερος, -έστερη, -έστερο*
ακριβής – ακριβέστερος
επιμελής – επιμελέστερος

Μερικά επίθετα έχουν **διπλό συγκριτικό**, σε *-ότερος* και *-ύτερος*.

ελαφρ-ότερος – ελαφρ-ύτερος

κοντ-ότερος – κοντ-ύτερος

χοντρ-ότερος – χοντρ-ύτερος

Σύγκριση ισότητας

Η Μαρία είναι **τόσο** έξυπνη **όσο** ο Πέτρος.

Το παιδί έτρεχε **σαν** λαγός.

Ο Κώστας είναι **σαν** εσένα συμπαθής.

Φώναζαν **σαν** τα ζώα.

Υπερθετικός βαθμός

Σχετικός: Σχηματίζεται από τον περιφραστικό ή μονολεκτικό συγκριτικό όταν πάρει το άρθρο μπροστά.

μακρύς – πιο μακρύς – ο πιο μακρύς

δυνατός – δυνατότερος – ο δυνατότερος

Απόλυτος: Σχηματίζεται από τον θετικό με την κατάληξη *-τατος* (*-ότατος, -ύτατος, -έστατος*) ή με το επίρρημα πολύ, πάρα πολύ.

γλυκός – πολύ (πάρα πολύ) γλυκός – γλυκύτερος
 πλούσιος – πολύ (πάρα πολύ) πλούσιος – πλουσιότερος
 εμφανής – πολύ (πάρα πολύ) εμφανής – εμφανέστερος

Η έννοια του απόλυτου υπερθετικού μπορεί να εκφράζεται ακόμη:

1. Με επανάληψη του θετικού

Μικρός – μικρός στα βάσανα.

2. Με σύνθετα επίθετα που έχουν ως πρώτο συνθετικό τις προθέσεις **κατά** και **υπέρ** ή τα επίθετα **παν** και **όλος** ή το όνομα **Θεός** ή αριθμητικά:

Αντίκρισα μια **κατάλευκη** και **υπερπολυτελή** κατοικία.

Ήταν **πανέξυπνος**.

Ζούσε **ολομόναχος**.

Ήταν **θεόφτωχος** και **πεντάρφανος**.

Ανώμαλα παραθετικά

Μερικά επίθετα σχηματίζουν τα μονολεκτικά παραθετικά διαφορετικά από άλλα:

μεγάλος – μεγαλύτερος – μέγιστος
απλός – απλούστερος – απλούστατος
κακός – χειρότερος – (χειρίστος)
καλός – καλύτερος – άριστος
πολύς – περισσότερος – (πλείστος)
λίγος – λιγότερος – ελάχιστος

Επίθετα χωρίς παραθετικά

Δεν σχηματίζουν παραθετικά τα επίθετα που σημαίνουν:

Τόπο ή χρόνο: θαλασσινός, αυριανός, περσινός κ.ά.

Υλη: μάλλινος, ξύλινος κ.ά.

Καταγωγή ή συγγένεια: αθηναϊκός, προγονικός κ.ά.

Κατάσταση που δεν αλλάζει: μισός, αθάνατος κ.ά.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΩΝ

θετικός	συγκριτικός		υπερθετικός			
	περιφραστικός	μονολεκτικός	σχετικός		απόλυτος	
			περιφραστικός	μονολεκτικός	περιφραστικός	μονολεκτικός
ψηλός	πιο ψηλός	ψηλότερος	ο πιο ψηλός	ο ψηλότερος	πολύ ψηλός πάρα πολύ ψηλός	ψηλότατος
βαθύς	πιο βαθύς	βαθύτερος	ο πιο βαθύς	ο βαθύτερος	πολύ βαθύς πάρα πολύ βαθύς	βαθύτατος
σαφής	πιο σαφής	σαφέστερος	ο πιο σαφής	ο σαφέστερος	πολύ σαφής πάρα πολύ σαφής	σαφέστατος

Παραθετικά επιρρημάτων

Θετικός

Τα επιρρήματα σχηματίζουν τον θετικό τους βαθμό:

α) Από τον πληθυντικό του ουδέτερου των επιθέτων, εφόσον προέρχονται από επίθετα που λήγουν σε -ος και -υς. Αυτά τα επιρρήματα έχουν κατάληξη αντίστοιχα -**α** και -**ια**:

ακριβός – ακριβ**ά**
 άσχημος – άσχημ**α**
 βαρύς – βαρι**ά**
 μακρύς – μακρι**ά**

β) Με την κατάληξη **-ως**, εφόσον προέρχονται από επίθετα που λήγουν σε -ης, -ης, -ες:

επιεικής – επιεικ**ώς**
 εμφανής – εμφαν**ώς**

Συγκριτικός

α) Τα επιρρήματα σε -α και -ια σχηματίζουν υπερθετικό σε -ότερα και -ύτερα αντίστοιχα ή περιφραστικά με το πιο και το επιρρημα στο θετικό βαθμό:

ωραία – ωραι**ότερα** – πιο ωραία
 βαθιά – βαθ**ύτερα** – πιο βαθιά

β) Τα επιρρήματα σε -ως σχηματίζουν παραθετικά σε -έστερα ή περιφραστικά με το πιο και το επίρρημα στο θετικό βαθμό:
 εμφανώς – εμφανέστερα – πιο εμφανώς
 επιεικώς – επιεικέστερα – πιο επιεικώς

Τα επιρρήματα: νωρίς, (ε)μπρός, πρώτα, ύστερα, σχηματίζουν συγκριτικό ως εξής:
 νωρίς – νωρίτερα
 (ε)μπρός – μπροσύτερα
 πρώτα – πρωτύτερα
 ύστερα – υστερότερα

Υπερθετικός

Τα επιρρήματα σε -α και -ιά σχηματίζουν υπερθετικό σε -ότατα και -ύτατα αντίστοιχα ή περιφραστικά με το πολύ και το επίρρημα στον θετικό βαθμό:

επιεικώς – επιεικέστατα – πολύ επιεικώς
 εμφανώς – εμφανέστατα – πολύ εμφανώς

Το επίρρημα *γρήγορα* έχει τον εξής υπερθετικό:

γρήγορα – το γρηγορότερο

Περιφραστικός σχηματισμός παραθετικών

Πολλά τοπικά επιρρήματα σχηματίζουν τα παραθετικά τους περιφραστικά:

κάτω – πιο κάτω – πολύ κάτω
 πίσω – πιο πίσω – πολύ πίσω
 έξω – πιο έξω – πολύ έξω

Ανώμαλα παραθετικά

Τα επιρρήματα *πολύ* και *λίγο*, που προέρχονται από τα επίθετα *πολύς* και *λίγος* αντίστοιχα έχουν τα ακόλουθα παραθετικά:

πολύ – περισσότερο – πάρα πολύ
 λίγο – λιγότερο – ελάχιστο, πολύ λίγο

Συγκεντρωτικός πίνακας παραθετικών επιρρημάτων

θετικός	συγκριτικός		υπερθετικός	
	μονολεκτικός	περιφραστικός	μονολεκτικός	περιφραστικός
ωραία	ωραιότερα	πιο ωραία	ωραιότατα	πολύ ωραία
πλατιά	πλατύτερα	πιο πλατιά	πλατύτατα	πολύ πλατιά
επιμελώς	επιμελέστερα	πιο επιμελώς	επιμελέστατα	πολύ επιμελώς
ψηλά	ψηλότερα	πιο ψηλά	ψηλότατα	πολύ ψηλά
βαθιά	βαθύτερα	πιο βαθιά	βαθύτατα	πολύ βαθιά

2. Ασκήσεις**1. Βάλε τις λέξεις στη σωστή σειρά.**

1. να/ Πρέπει/ οδηγείς/ περισσότερο/ όταν/ προσέχεις
.....
2. παρά/ λες/ Είναι/ να/ προτιμότερο/ την αλήθεια/ ψέματα/ να/ λες
.....
3. Ο/ από/ Κώστας/ κατάλληλος/ Γιάννη/ είναι/ πιο/ τον
.....
4. σκλαβιά και φυλακή/ μιας ώρας/ παρά/ ελεύθερη ζωή/ σαράντα χρόνια/ Καλύτερα
.....
5. Ο/ μικρότερος/ είναι/ μου/ πολύ/ αδελφός μου
.....

2. Γράψε τον μονολεκτικό τύπο των παραθετικών.

1. πιο κακοί
2. το πιο καλό
3. πολύ εύκολη
4. των πιο βαθιών
5. πιο συνεπές
6. τα πιο πολλά

3. Συμπλήρωσε τον πίνακα.

θετικός	συγκριτικός		υπερθετικός			
			σχετικός		απόλυτος	
	περιφραστικός	μονολεκτικός	περιφραστικός	μονολεκτικός	περιφραστικός	μονολεκτικός
απλός						
σοφός						
βαρύς						
επιμελής						
καλός						

4. Συμπλήρωσε τον πίνακα χρησιμοποιώντας τα μονολεκτικά παραθετικά των επιρρημάτων.

θετικός	συγκριτικός	υπερθετικός
	βαθύτερα	
άσχημα		
		ελάχιστα
		ακριβέστατα
	καθαρότερα	

5. Γράψε τον απόλυτο υπερθετικό των παρακάτω επιθέτων, χρησιμοποιώντας τα προθέματα παν-, ολο-, κατα-, βαθυ-, τρισ-, πεντα-, θεο-.

1. κόκκινος
2. φανερός
3. ακριβός
4. πλούσιος
5. χαρούμενος
6. καθαρός
7. έξυπνος
8. όμορφος
9. τρελός
10. άσπρος
11. κουφός
12. παλαιός

6. Συμπλήρωσε τα κενά με τα μονολεκτικά παραθετικά των επιθέτων.

1. Στην Ιταλία μπορεί να δοκιμάσει κανείς τα παγωτά του κόσμου στις τιμές. (νόστιμος, καλός)
2. Δεν υπάρχει άνθρωπος από σένα. Πάντα λες την αλήθεια. (ειλικρινής)
3. Όλο και γυναίκες δουλεύουν σήμερα έξω από το σπίτι. (πολύς)
4. Ο τουρισμός είναι η τρίτη πηγή εισοδήματος για την Ιταλία. (μεγάλος)
5. Η Τεργέστη είναι ένα λιμάνι της βόρειας Ιταλίας. (σημαντικός)

3. Παζλ

Επίλεξε το σωστό.

1. Το Λέτσε είναι γνωστό σαν
 - α. η Ρώμη του Νότου.
 - β. η Βενετία του Μπαρόκ.
 - γ. η Φλωρεντία του Μπαρόκ.
2. Οι λόγοι που οι Έλληνες ίδρυσαν αποικίες στη Νότια Ιταλία ήταν κυρίως
 - α. εμπορικοί.
 - β. στρατιωτικοί.
 - γ. πολιτικοί.
3. Το Λέτσε είναι πιο κοντά
 - α. στο Μπάρι.
 - β. στη Ρώμη.
 - γ. στο Πρίντεζι.
4. Στην περιοχή του Σαλέντο, το Λέτσε είναι
 - α. το πιο σημαντικό πολιτικό κέντρο.
 - β. το σπουδαιότερο κέντρο οικονομίας.
 - γ. το σημαντικότερο πολιτιστικό και πνευματικό κέντρο.
5. Τα τελευταία χρόνια έχουν διατεθεί μεγάλα ποσά για να
 - α. χτιστούν καινούργια κτήρια στο κέντρο της πόλης.
 - β. αναπαλαιωθούν τα μπαρόκ κτήρια.
 - γ. αναπαλαιωθεί η Πλατεία Μητροπόλεως.

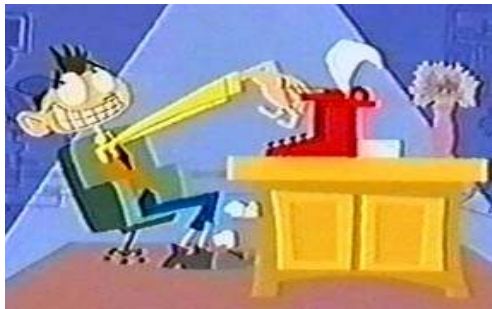
4. Λαγός και Χελώνα

Γράψε το συγκριτικό βαθμό των επιρρημάτων.

ακριβώς		<u>λεπτομερώς</u>	
κακώς		βαθιά	
νωρίς		<u>σαφώς</u>	
<u>επιεικώς</u>		σιγά	
συχνά		σκληρά	

5. Γραφομηχανή

σκοτεινά, ταπεινά, συνδυάζεται, ετερόκλητος, εναλλάσσονται, περιφερειακός, ιδρύω, εγκατέλειπα, ηφαιστειογενείς, ελκυστικά, απωθητικά, δημιουργήματα, πολυμορφία, αναπαλαίωση, γηγενής, αναμείχθηκε, πληθυσμός, ευρύχωρος, επιεικώς, μειονότητα

6. Ποίημα

Άκουσε και συμπλήρωσε.

Ερνέστο Απρίλε

Να, παιδί μου, άκουσέ με ,
 άσε το χέρι μου.
 Έφτασε η ώρα να πας
 μονάχος μες στον κόσμο.
 Και μη γυρίσεις πίσω ποτέ.
 Εγώ σου 'δειξα εκεί όπου πας να φτάσεις.
 Προχωρούσαμε πάντα
 και προχωρούσαμε ενωμένοι,
 και μοιραζόμασταν το ψωμί.
 Σου 'δινα και μου 'δινες.
 τις στράτες απ' τ' αστέρια,
 περπατώντας χέρι με χέρι
 στη τη μακριά
 που κουρασμένο μ' έκαμε να πέσω.
 Τώρα κάθομαι.
 Μα εσύ άμε, προχώρα.
 Εγώ σε κοιτάζω, άκουσέ με,
 ώσπου δε θωριέσαι πλέον.
 Και μην κλαις.
 Μην καταστρέφεις
 αυτό το λίγο που σου 'δωκα.
 Και μην τρέμεις,
 Μην την πίστη τη ζωντανή,
 το καλύτερο πράμα μου που σου 'δωκα.
 Μη στέκεσαι ποτέ.
 Κι αν σου 'ρθει ξαφνικά ο πόνος του θανάτου
 μην,
 μα σκέψου κι άκουσε.
 Υπάρχει πάντα ένας
 που εμπρός σου,
 και που καλά σε γνωρίζει.
 Είναι πάντα κείνος:
 ο κουρασμένος δάσκαλος
 που σήμερα σε χαιρετά.

ΜΕΡΟΣ Δ '**Λεξικό Ενότητας**

- θωρώ: βλέπω (θωρώ, θωρούσα, θώρησα, θα θωρώ, θα θωρήσω, έχω θωρήσει, είχα θωρήσει, θα έχω θωρήσει)
Αχ! Πόσο μου άρεσε να τη θεωρώ μέσα στο πρωινό φως!
- στράτα η: δρόμος
Σου εύχομαι να μη βρεθεί κανένα εμπόδιο στη στράτα σου.

η στράτα
της στράτας
την στράτα
στράτα

οι στράτες

τις στράτες
στράτες
- αρνιέμαι: αποκηρύσσω, ξεχνώ (αρνιέμαι, αρνιόμουν, αρνήθηκα, θα αρνιέμαι, θα αρνηθώ, έχω αρνηθεί, είχα αρνηθεί, θα έχω αρνηθεί)
«... Αν σ' αρνηθώ αγάπη μου να πέσω να πεθάνω...»
- καταριέμαι: λέω κατάρια, επικαλούμαι να έρθει κάτι κακό (καταριέμαι, καταριόμουν, καταράστηκα, θα καταριέμαι, θα καταραστώ, έχω καταραστεί, είχα καταραστεί, θα έχω καταραστεί)
Τον καταράστηκαν οι γονείς του και δεν είδε καλό στη ζωή του.
- στέκω: στέκομαι, είμαι όρθιος (στέκω, έστεκα, στάθηκα, θα στέκω. θα σταθώ, έχω σταθεί, είχα σταθεί, θα έχω σταθεί)
Στην κορυφή του λόφου στέκει ένας πύργος.
- αποκαλώ: δίνω όνομα ή χαρακτηρισμό σε κάποιον ή κάτι (αποκαλώ, αποκαλούσα, αποκάλεσα, θα αποκαλώ, θα αποκαλέσω, έχω αποκαλέσει, είχα αποκαλέσει, θα έχω αποκαλέσει)
Τη Ρώμη την αποκαλούν και "αιώνια πόλη".
- σοκάκι το: μικρό και στενό δρομάκι γειτονιάς
Ακόμα και σήμερα συναντάς παλιά σοκάκια στην Αθήνα.

το σοκάκι
του σοκακιού
το σοκάκι
σοκάκι

τα σοκάκια
των σοκακιών
τα σοκάκια
σοκάκια

- ταπεινός, -ή-ό: φτωχικός, χαμηλός, σεμνός, μετριοφρων
Ο ταπεινός άνθρωπος δεν καυχιέται για τις επιτυχίες του.

ταπεινός	ταπεινή	ταπεινό
ταπεινού	ταπεινής	ταπεινού
ταπεινό	ταπεινή	ταπεινό
ταπεινέ	ταπεινή	ταπεινό

ταπεινοί	ταπεινές	ταπεινά
ταπεινών	ταπεινών	ταπεινών
ταπεινούς	ταπεινές	ταπεινά
ταπεινοί	ταπεινές	ταπεινά

- συνδυάζομαι: συμφωνώ, παραβάλλομαι με κάτι (συνδυάζομαι, συνδυαζόμουν, συνδυάστηκα, θα συνδυάζομαι, θα συνδυαστώ, έχω συνδυαστεί, είχα συνδυαστεί, θα έχω συνδυαστεί)
Το πράσινο δεν συνδυάζεται καθόλου με το κόκκινο.

- εστία η: σπίτι, τόπος δημιουργίας
Τα σκουπίδια στους δρόμους αποτελούν εστία μόλυνσης.

η εστία
της εστίας
την εστία
εστία

οι εστίες
των εστιών
τις εστίες
εστίες

- έδεσμα το: εκλεκτό φαγητό
Το τραπέζι είχε πλούσια εδέσματα.

το έδεσμα
του εδέσματος
το έδεσμα
έδεσμα

τα εδέσματα
των εδεσμάτων
τα εδέσματα

εδέσματα

- ζύμη η: ζυμάρι, μάζα που έχει ως βασικά συστατικά νερό και αλεύρι
Η ζύμη έγινε ωραία. Το ψωμί θα είναι νόστιμο.

η ζύμη
της ζύμης
τη ζύμη
ζύμη

οι ζύμες

τις ζύμες
ζύμες

- διακριτός, -ή-ό: χαρακτηριστικός, φανερός
Οι διαφορές μεταξύ των δύο αντιπάλων είναι μεγάλες και διακριτές.

διακριτός	διακριτή	διακριτό
διακριτού	διακριτής	διακριτού
διακριτό	διακριτή	διακριτό
διακριτέ	διακριτή	διακριτό

διακριτοί	διακριτές	διακριτά
διακριτών	διακριτών	διακριτών
διακριτούς	διακριτές	διακριτά
διακριτοί	διακριτές	διακριτά

- ετερόκλητος, -η-ο: που αποτελείται από ανόμοια στοιχεία
Ήταν ντυμένος με ρούχα ετερόκλητα.

ετερόκλητος	ετερόκλητη	ετερόκλητο
ετερόκλητου	ετερόκλητης	ετερόκλητου
ετερόκλητο	ετερόκλητη	ετερόκλητο
ετερόκλητε	ετερόκλητη	ετερόκλητο

ετερόκλητοι	ετερόκλητες	ετερόκλητα
ετερόκλητων	ετερόκλητων	ετερόκλητων
ετερόκλητους	ετερόκλητες	ετερόκλητα
ετερόκλητοι	ετερόκλητες	ετερόκλητα

- κατά προσέγγιση: περίπου
Έχουμε κατά προσέγγιση την ίδια ηλικία.
- νοητός, -ή-ό: αυτός που μπορούμε να καταλάβουμε ή να ορίσουμε με το μυαλό μας
Η γη περιστρέφεται γύρω από ένα νοητό άξονα.

νοητός	νοητή	νοητό
νοητού	νοητής	νοητού
νοητό	νοητή	νοητό
νοητέ	νοητή	νοητό
νοητοί	νοητές	νοητά
νοητών	νοητών	νοητών
νοητούς	νοητές	νοητά
νοητοί	νοητές	νοητά

- ιδρύω: οικοδομώ, δημιουργώ (ιδρύω, ίδρυα, ίδρυσα, θα ιδρύω, θα ιδρύσω, έχω ιδρύσει, είχα ιδρύσει, θα έχω ιδρύσει)
Η κυβέρνηση ανακοίνωσε ότι θα ιδρύσει ένα καινούργιο Πανεπιστήμιο.

- αποικία η: πόλη που έχει ιδρυθεί από πολίτες σε μέρος έξω από την πατρίδα τους
Η Ινδία υπήρξε ως τα μέσα του εικοστού αιώνα αποικία της Μεγάλης Βρετανίας.

η αποικία
της αποικίας
την αποικία
αποικία

οι αποικίες
των αποικιών
τις αποικίες
αποικίες

- κίνητρο το: το μέσο ή το όργανο που μπορεί να θέσει σε κίνηση κάτι
Για να πετύχεις τους στόχους σου πρέπει να έχεις κίνητρο.

το κίνητρο
του κινήτρου
το κίνητρο
κίνητρο

τα κίνητρα
των κινήτρων
τα κίνητρα
κίνητρα

- πεδίο το: περιοχή όπου αναπτύσσεται κάποια δραστηριότητα
Το πεδίο της ιατρικής έρευνας είναι τεράστιο.

το πεδίο
του πεδίου
το πεδίο
πεδίο

τα πεδία
των πεδίων
τα πεδία
πεδία

- διαδραματίζω: μετέχω, παίζω κάποιο ρόλο (διαδραματίζω, διαδραμάτιζα, διαδραμάτισα, θα διαδραματίζω, θα διαδραματίσω, έχω διαδραματίσει, είχα διαδραματίσει, θα έχω διαδραματίσει)
Αυτός ο άνθρωπος διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στη ζωή μου.

- εγκαταλείπω: αφήνω κάποιον ή κάτι (εγκαταλείπω, εγκατέλειπα, εγκατέλειψα, θα εγκαταλείπω, θα εγκαταλείψω, έχω εγκαταλείψει, είχα εγκαταλείψει, θα έχω εγκαταλείψει)
Εγκατέλειψε την οικογένειά του και τώρα ζει μόνος.

- κατακτητής ο: πρόσωπο που κατακτά ή κυριεύει με δυναμικά μέσα
Οι Άραβες κατακτητές άφησαν πολλά σημάδια του πολιτισμού τους στην Ισπανία.

ο κατακτητής
του κατακτητή
τον κατακτητή
κατακτητή

οι κατακτητές
των κατακτητών
τους κατακτητές
κατακτητές

- πολυμορφία η: η ιδιότητα του να έχεις ή να παρουσιάζεις πολλές μορφές
Η πολυμορφία κάνει τη χώρα τους ενδιαφέρουσα.

η πολυμορφία
της πολυμορφίας
την πολυμορφία
πολυμορφία

οι πολυμορφίες
των πολυμορφιών
τις πολυμορφίες
πολυμορφίες

- εναλλαγή η: διαδοχική αλλαγή και αντικατάσταση του ενός από το άλλο
Η εναλλαγή των εποχών φαίνεται καλύτερα στην εξοχή.

η εναλλαγή
της εναλλαγής
την εναλλαγή

εναλλαγή

οι εναλλαγές
των εναλλαγών
τις εναλλαγές
εναλλαγές

- εύφορος,-η- ο: πολύ γόνιμος, που δίνει πολλούς καρπούς
Τα εύφορα εδάφη δίνουν μεγάλη παραγωγή.

εύφορος	εύφορη	εύφορο
εύφορου	εύφορης	εύφορου
εύφορο	εύφορη	εύφορο
εύφορε	εύφορη	εύφορο

εύφοροι	εύφορες	εύφορα
εύφορων	εύφορων	εύφορων
εύφορους	εύφορες	εύφορα
εύφοροι	εύφορες	εύφορα

- ηφαιστειογενής,-ής-ες: που προέρχεται ή σχηματίστηκε από ηφαίστειο
Τα ηφαιστειογενή εδάφη είναι ιδανικά για την καλλιέργεια του αμπελιού.

ηφαιστειογενής	ηφαιστειογενής	ηφαιστειογενές
ηφαιστειογενοῦς	ηφαιστειογενοῦς	ηφαιστειογενοῦς
ηφαιστειογενή	ηφαιστειογενή	ηφαιστειογενές
ηφαιστειογενή	ηφαιστειογενή	ηφαιστειογενές

ηφαιστειογενείς	ηφαιστειογενείς	ηφαιστειογενή
ηφαιστειογενών	ηφαιστειογενών	ηφαιστειογενών
ηφαιστειογενείς	ηφαιστειογενείς	ηφαιστειογενή
ηφαιστειογενείς	ηφαιστειογενείς	ηφαιστειογενής

- εγκατάσταση η: τοποθέτηση, όλα τα στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας
Οι νέες εγκαταστάσεις της εταιρείας μας βρίσκονται έξω από την πόλη.

η εγκατάσταση
της εγκατάστασης (εγκαταστάσεως)
την εγκατάσταση
εγκατάσταση

οι εγκαταστάσεις
των εγκαταστάσεων
τις εγκαταστάσεις
εγκαταστάσεις

- ελκυστικός, -ή-ό: γοητευτικός, θελκτικός
Η παρουσία του είναι ιδιαίτερα ελκυστική.

ελκυστικός ελκυστικού ελκυστικό ελκυστικέ	ελκυστική ελκυστικής ελκυστική ελκυστική	ελκυστικό ελκυστικού ελκυστικό ελκυστικό
ελκυστικοί ελκυστικών ελκυστικούς ελκυστικοί	ελκυστικές ελκυστικών ελκυστικές ελκυστικές	ελκυστικά ελκυστικών ελκυστικά ελκυστικά

- απωθητικός, -ή-ό: που προκαλεί απώθηση, αντιπαθητικός
Ο φίλος της δεν μου αρέσει. Μου φαίνεται λίγο απωθητικός.

απωθητικός απωθητικού απωθητικό απωθητικέ	απωθητική απωθητικής απωθητική απωθητική	απωθητικό απωθητικού απωθητικό απωθητικό
απωθητικοί απωθητικών απωθητικούς απωθητικοί	απωθητικές απωθητικών απωθητικές απωθητικές	απωθητικά απωθητικών απωθητικά απωθητικά

- δημιούργημα το: έργο της ζωής, της φύσης ή καλλιτεχνικό
Ο ζωγράφος θα εκθέσει στο κοινό τα δημιουργήματά του.

το δημιούργημα
του δημιουργήματος
το δημιούργημα
δημιούργημα

τα δημιουργήματα
των δημιουργημάτων
τα δημιουργήματα
δημιουργήματα

- σκηνή: το μέρος του θεάτρου όπου παίζουν οι ηθοποιοί, γενικότερα ο χώρος όπου συμβαίνουν γεγονότα
Είναι μεγάλη προσωπικότητα της διεθνούς καλλιτεχνικής σκηνής.

η σκηνή
της σκηνής
τη σκηνή
σκηνή

οι σκηνές
των σκηνών
τις σκηνές
σκηνές

- μετατρέπομαι: αλλάζω, μεταβάλλομαι (μετατρέπομαι, μετατρεπόμενος, μετατράπηκα, θα μετατρέπομαι, θα μετατραπώ, έχω μετατραπεί, είχα μετατραπεί, θα έχω μετατραπεί)

Με τη βροχή ο δρόμος μετατράπηκε σε λίμνη.

- στρατόπεδο το: ο τόπος και οι εγκαταστάσεις για τη διαμονή του στρατού
Οι στρατιώτες πρέπει να πάρουν άδεια για να βγουν έξω από το στρατόπεδο.

το στρατόπεδο
του στρατοπέδου
το στρατόπεδο
στρατόπεδο

τα στρατόπεδα
των στρατοπέδων
τα στρατόπεδα
στρατόπεδα

- αναμφίβολα: χωρίς αμφιβολία, σίγουρα
Είναι πολύ έξυπνη, αναμφίβολα.
- διατίθεμαι: προσφέρομαι, είμαι διαθέσιμος (διατίθεμαι, διατέθηκα, θα διατίθεμαι, θα διατεθώ, έχω διατεθεί, είχα διατεθεί, θα έχω διατεθεί)
Διατίθεσαι να βοηθήσεις στην εκδήλωση για την πρόσληψη του έιτζ;

- αναπαλαίωση η: αποκατάσταση κτηρίου στην παλιά του μορφή
Οι αναπαλαιώσεις κτηρίων ομορφαίνουν τις πόλεις.

η αναπαλαίωση
της αναπαλαίωσης (αναπαλαιώσεως)
την αναπαλαίωση
αναπαλαίωση

οι αναπαλαιώσεις
των αναπαλαιώσεων
τις αναπαλαιώσεις
αναπαλαιώσεις

- γηγενής, -ης-ές: ντόπιος, ιθαγενής μιας χώρας
Ινδιάνους ονομάζουμε τους γηγενείς Αμερικανούς.

γηγενής	γηγενής	γηγενές
γηγενοῦς	γηγενοῦς	γηγενοῦς
γηγενή	γηγενή	γηγενές
γηγενή	γηγενή	γηγενές

γηγενείς	γηγενείς	γηγενή

γηγενών	γηγενών	γηγενών
γηγενείς	γηγενείς	γηγενή
γηγενείς	γηγενείς	γηγενή

- αναμειγνύομαι: ανακατεύομαι (αναμειγνύομαι, αναμειγνύομαι, αναμειχθ(τ)ηκα, θα αναμειγνύομαι, θα αναμειχθ(τ)ώ, έχω αναμειχθ(τ)εί, είχα αναμειχθ(τ)εί, θα έχω αναμειχθ(τ)εί)
Δεν αναμειγνύομαι σε υποθέσεις άλλων.

- καθοριστικός, -ή-ό: που επηρεάζει αποφασιστικά
Η συμβολή σου στην επιτυχία της γιορτής ήταν καθοριστική.

καθοριστικός	καθοριστική	καθοριστικό
καθοριστικού	καθοριστικής	καθοριστικού
καθοριστικό	καθοριστική	καθοριστικό
καθοριστικέ	καθοριστική	καθοριστικό

καθοριστικοί	καθοριστικές	καθοριστικά
καθοριστικών	καθοριστικών	καθοριστικών
καθοριστικούς	καθοριστικές	καθοριστικά
καθοριστικοί	καθοριστικές	καθοριστικά

- στρατηγική η: σύνολο ενεργειών για την επίτευξη ενός στόχου
Πρέπει να εφαρμοστεί σωστή στρατηγική για να αντιμετωπιστεί το κυκλοφοριακό πρόβλημα.

η στρατηγική
της στρατηγικής
τη στρατηγική
στρατηγική

οι στρατηγικές
των στρατηγικών
τις στρατηγικές
στρατηγικές

- μειονότητα: ομάδα πολιτών ενός κράτους που διαφέρει από το πληθυσμό που επικρατεί στην καταγωγή, τη γλώσσα ή τη θρησκεία

Συχνά τα παιδιά των μειονοτήτων δεν έχουν την δυνατότητα να διδαχθούν τη μητρική τους γλώσσα.

η μειονότητα
της μειονότητας
τη μειονότητα
μειονότητα

οι μειονότητες

των μειονοτήτων
τις μειονότητες
μειονότητες

- γόνιμος,-η-ο: παραγωγικός, δημιουργικός
Είχαμε έναν ενδιαφέροντα και γόνιμο διάλογο.

γόνιμος	γόνιμης	γόνιμο
γόνιμου	γόνιμης	γόνιμου
γόνιμο	γόνιμη	γόνιμο
γόνιμε	γόνιμη	γόνιμο

γόνιμοι	γόνιμες	γόνιμα
γόνιμων	γόνιμων	γόνιμων
γόνιμους	γόνιμες	γόνιμα
γόνιμοι	γόνιμες	γόνιμα

- λεπτομερώς: με προσοχή στις λεπτομέρειες
Ο γιατρός τον εξέτασε λεπτομερώς.
- σαφώς: με σαφήνεια, με καθαρό λόγο, με καθαρό νόημα
Διακρίνεται σαφώς η πέτρα στη χολή.
- επιεικώς: με επιείκεια, ηπιότητα
Το Δικαστήριο τον έκρινε επιεικώς, αν και το αδίκημά του ήταν βαρύ.
- μορφολογία η: κλάδος της γεωγραφίας που μελετά τη διάπλαση του εδάφους
Πρέπει πρώτα να εξετάσουμε τη μορφολογία του εδάφους και μετά να αποφασίσουμε τι θα καλλιεργήσουμε.

η μορφολογία
της μορφολογίας
τη μορφολογία
μορφολογία

οι μορφολογίες
των μορφολογιών
τις μορφολογίες
μορφολογίες

- φημισμένος,-η-ο: που έχει καλό όνομα, που είναι ξακουστός
Οι ελβετικές σοκολάτες είναι φημισμένες.

φημισμένος	φημισμένη	φημισμένο
φημισμένου	φημισμένης	φημισμένου
φημισμένο	φημισμένη	φημισμένο

φημισμένε	φημισμένη	φημισμένο
φημισμένοι φημισμένων φημισμένους φημισμένους	φημισμένες φημισμένων φημισμένες φημισμένες	φημισμένα φημισμένων φημισμένα φημισμένα

- εισχωρώ: εισέρχομαι, μπαίνω (εισχωρώ, εισχωρούσα, εισχώρησα, θα εισχωρώ, θα εισχωρήσω, έχω εισχωρήσει, είχα εισχωρήσει, θα έχω εισχωρήσει)
Κατάφερε να εισχωρήσει στην καρδιά μου.

- επίδοση η: επιτυχία, πρόοδος
Έχει πολύ καλές επιδόσεις στο σχολείο.

η επίδοση της επίδοσης (επιδόσεως) την επίδοση επίδοση	οι επιδόσεις των επιδόσεων τις επιδόσεις επιδόσεις

- αναπτύσσομαι: μεγαλώνω, επεκτείνομαι (αναπτύσσομαι, αναπτυσσόμενος, αναπτύχθηκα, θα αναπτύσσομαι, θα αναπτυχθώ, έχω αναπτυχθεί, είχα αναπτυχθεί, θα έχω αναπτυχθεί)
Την εποχή που ήμασταν νέοι αναπτύχθηκε μια μεγάλη φιλία μεταξύ μας.
- κλάδος ο: τμήμα ενός συνόλου, επαγγελματική ομάδα
Ο κλάδος των εκπαιδευτικών δεν είναι καλοπληρωμένος.

ο κλάδος του κλάδου τον κλάδο κλάδε	οι κλάδοι των κλάδων τους κλάδους κλάδοι

ΜΕΡΟΣ Ε΄**Τεστ αυτοαξιολόγησης**

- 1. Συμπλήρωσε το κείμενο με τα κατάλληλα μονολεκτικά ή περιφραστικά παραθετικά των επιθέτων, των μετοχών ή των επιρρημάτων στην παρένθεση.**

Η μορφολογία του εδάφους και η παραγωγή (φημισμένων) γεωργικών προϊόντων επιτρέπουν στους αγρότες να εισχωρούν συνεχώς σε νέες και (πλούσιες) αγορές, (μεγάλη) προσοχή έχει δοθεί στην παραγωγή κρασιού, ελαιόλαδου και ζυμαρικών. Η Απουλία, καθώς και μερικές περιοχές της Καμπανίας, παρουσιάζουν τις (καλές) επιδόσεις. Αλλά και ο κλάδος των υπηρεσιών στην Κάτω Ιταλία έχει αναπτυχθεί ακόμα (πολύ) τα τελευταία χρόνια. (λίγο) αναπτυγμένος ωστόσο σε σχέση με τις (βόρειες) περιοχές της Ιταλίας παραμένει ο βιομηχανικός κλάδος.

- 2. Συμπλήρωσε τα μονολεκτικά παραθετικά των επιθέτων στο γένος, τον αριθμό και την πτώση που βρίσκονται.**

τον απλό		
τη βαριά		
των λίγων		
τις ακριβείς		
τις ακριβές		
ο ευρύς		
το πλήρες		
οι επιεικείς		
τα σαφή		
του εργατικού		

- 3. Συμπλήρωσε τα μονολεκτικά παραθετικά των επιρρημάτων.**

απλώς / απλά		
λίγο		
ακριβώς		
ευρέως		
πλήρως		
επιεικώς		
σαφώς		
βαθιά		
καλά		
ωραία		

